

Fàbrica tèxtil cal Teta

Alpens

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Nucli urbà. Plaça Major, 3. Alpens

Coordenades:

Latitud: 42.11929
Longitud: 2.10146
UTM Est (X): 425724
UTM Nord (Y): 4663412

Classificació

Número de fitxa: 08004 - 46
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle: XVII-XIX
Estat de conservació: Bo
Notes de conservació: Conserva les sales on s'ubicaven els telers, un teler de garrot, una màquina de fer bitlles i diverses eines.

Protecció: Legal
Observacions protecció: Normes subsidiàries de planejament, Alpens 1996
Número inventari: Sí, IPIC. 24.213.003

Generalitat i altres inventaris

Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: Ref. cad.: 33907DG2653N

Fitxes associades:

[Plaça Major](#)
Autoria de la fitxa: Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dv., 07/07/2006 - 02:00

Descripció

La fàbrica tèxtil cal Teta està ubicada al número 3 de la plaça Major d'Alpens, a la banda est de la plaça i a dues cases de l'antiga fàbrica d'embotits Cruells. És una casa del segle XVII que es transformà en fàbrica tèxtil. És de mitjanes dimensions, ample de façana, compostat per planta baixa i dos pisos, i teulada de doble vessant amb aigües a la façana principal. Els murs de càrrega són de maçoneria de pedra amb una part molt interessant constituïda per filades de carreus ben treballats ordenats al centre de la façana, així com també delimitant les cantonades i les principals obertures.

La façana principal, orientada a l'oest, presenta a la planta baixa quatre obertures, les dues centrals originals i les dues dels extrems d'obertura posterior. Domina una porta amb brancals i llinda de carreus treballats on hi consta la data inscrita de 16 + 25 força erosionada. Just a sobre hi ha un fanal que penja d'un drac de ferro forjat fet pel ferrer d'Alpens. A la dreta de la porta s'hi obre una finestra amb porticons de fusta que presenta brancals i llinda de pedra treballada i ampit motllurat. Al primer pis hi ha dues finestres simètriques que comparteixen un ampit motllurat de pedra i presenten brancals i llinda de pedra motllurada. Al segon pis, i seguint la simetria del primer pis, hi ha dues finestres de menors dimensions amb ampit motllurat força desgastat i emmarcades amb pedra bisellada.

La part del darrere de l'edifici és on hi havia el gruix de la fàbrica tèxtil, de planta baixa i tres pisos amb grans finestrals per a obtenir una bona il·luminació. Una escala estreta de fusta permet l'accés als dos pisos on s'hi distribuïen els diferents processos de la producció. Al segon pis s'hi feien els rodets i les bitlles; al primer pis es preparaven les plegadores que a través d'una "trampilla" que s'obria al terra del pis es baixaven a la planta baixa, lloc on es teixia.

Observacions:

La fàbrica tèxtil de cal Teta produïa estovalles, mocadors de butxaca, llençols de cotó (que eren anomenats pa del pobre) i més modernament els populin, un teixit molt fi de colors verd poma, blau cel i groc palla.

Història

La fàbrica tèxtil cal Teta va ser fundada per Ramon Bossoms amb un soci de Barcelona (Sr. Jaume Meia). Es va començar utilitzant l'entrada de la casa i més endavant es va construir la fàbrica. A principis del segle XX hi havia 8 o 10 telers manuals. Va ser a partir dels anys 20, coincidint amb l'arribada de l'electricitat, que la fàbrica va créixer fins arribar al punt que abans de la guerra hi treballaven 30 persones. A la fàbrica hi havia la següent maquinària:

A la planta baixa hi havia 4 telers de garrot a l'entrada, 12 telers de garrot a la fàbrica i 16 telers de garrot en una nau contiguous que van llogar (on hi ha actualment la fàbrica nova d'embotits Cruells). Al primer pis hi havia dos ordidors i un nuador. Al segon pis hi havia quatre màquines de rodets i una màquina de fer bitlles. La fàbrica va plegar l'any 1996 perquè el seu amo, Lluís Bosoms (nét del fundador) es va jubilar.

Bibliografia

MESTRE, P, Inventari del Patrimoni Industrial de Catalunya. Alpens. Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya. 1998.

